

Marke-Bonde. »Búnaðarfélagið« synes í hvert Fald at være af den Anskuelse, at saadan maa det være.

I 1928 blev jeg uværdige lille Mand — ingen kan lægge en Aleu til sin Værdighed lige saa lidt som til sin Vækst — Medlem af dette hove »félag« med Landbrugskonsulentens Højhed eller — for ikke at blive mistænkt for at drive Spil med Væksten — hans Højhed Landbrugskonsulenten som Formand. Som Medlem, ganske vist en ganske lille Medlem, af dette »félag« har jeg faaet et — selvfølgelig ogsaa lille — Indblik i »félagssins« vidunderlige Urganke, og da jeg holder meget af min Barnelærdom, der siger, at man ikke skal sætte sit Lys under en Skæppe, vil jeg ikke forbeholde mig selv Lys, men lade det skinne for andre. Jeg behøver derfor, at jeg vil tillade mig i næste »Socialdemokrat« at give de ærede Læsere et lille Indblik i vort »storartede« »félags« bibelske Nidkærlighed over for os Fæmninger og i Særdeleshed over for undertegnede.

Altsaa paa Gensyn!
Den mest taknemmelige iblandt de taknemmelige i Fæmien.

Ansvarshavandi blaðstýrari fyrri Suðuroyar-síðuna: P. M. DAM

Føroyskt gistingarhús í Keypmannahavn.

Fýra fátaspar frá hovuðsjarnbreytastöðuni, og vit eru við nummar 13 í »Colbjørnsens-gøtu«, og har eru Føroyingar allir altíð velkomnir. Far tver trappur upp, og tú kemur til dynnar, har »Hotel Vedsted« stendur á; ring á klokkan — og tú ert heima!

Har er eingin »portier« við gyltum bandi um húgvuna, har er einki av tí, sum ger eitt »hotel« til eitt stað, har tú ert ert fremmandur, og angantið kennir heimins hugnaligheit — nei, tí har er Áspa, hugnalig og stuttlig sum hon altíð áður var. Har ert tú heima, og hefur tú verið har einaferð, kemur tú har altíð aftur, um tú fert á ferð til Keypmannahavnar. Nógvir Føroyingar hava gist har, men nógvur ó fáir — teir áttu allir at búgva har og gjørt Hotel Vedsted til eitt føroyskt hús, og kanska givið tí eitt føroyskt navn.

Allir Føroyingar í Keypmannahavn kenna staðið, og teir áttu at gjørt alt møgult fyrri at víst teirra landsmonnum á hetta hús, og soleiðis verið við til eisini at styðja landsmannssamhaldið har niðri á flotum.

Føroya Fólkaháskúli.

Summarskúli er fyrri gentur frá 1. mei og til Ólavskú. Bonarbræv um peningastyrk má verða sent til antið innan 15. mars.

Tær, sum ætla sær á Føroya Fólkaháskúla, mugu skíla tað til í bonarbrævinum. R. Rasmussen. Simun av Skarði.

Husholdningsskolen.

3 Manneders Kursus begynder til Maj.

Paa Tøgt til Island og Grønland.

En Hvalfangerstation.

Grønlandsk Skonhed.

DET var en herlig Sommerdag, da vi med »Hvidbjørnen« stødte Nord paa grønne Steder. Det store, grøne Fiskekøbssteds skib satte stolt Stevnen mod de blågrønne Bolger og kippede værdigt med Flaget, da Kronborg passerede. Der store Dannebrog paa Signalstationen hilste os igen, og vi vinkede et sidste Farvel til det venlige, smilende Færeland, som havde sendt os ud paa et 5 Maaneders langt Tøgt til Civilisationens Yderkanter, til Grønland og Island. Mod ukendte, sønsomme Ege, med den mest stormfulde Del paa Jordkloden, det nordlige Atlanterhav, mod evig Sne og Is med Verdens lykkeligste Mennesker, Grønlanderne, mod Steder, som det kun er faa forundt at opleve, rige Oplevelser i Storhed og Skønhed, i ubændig Vildskab og uendelig Ro.

Vi var spændt forventningsfulde og glade. Nogle af os var det i hvert Fald. Andre bandede jo nok det hele til Bunds i Kattegat i særdeles velmenende og kraftige Udtryk, som vi de faa enhver Sprogforsker til at spilde Øren. Det var Landkrabberne, der var de glade, og de befandt det nok. For en Landkrabbe med Lys til lidt Eventyr kan der neppe findes bedre Maade at afslutte sin Værnepligt paa end et saadant Tøgt; men det er jo en anden Sag med Søfolk, som er vant til Søens Strømninger.

Saa stødte vi den endelige nordpaa, bort fra den varme danske Sommer, som vi dog ikke gik helt Glip af. Dagens før Afrejsen, den 16. Juni, var saameget varme nok. Efter en glad Pinserelev stødte vi godt i det ude paa Holmen med at faa af Provianten om Bord, Stærkest var Høden i Lasten, hvor en svedende og halvnogen, beskidt Flok arbejdede med at stuve af Vejen og gøre søklart. Der blev nedfældt Tønder og Kasser i Duvins, fildte Mel, og Kartoffelsække i Sneesovs og flere Hundrede Kasser Hvidtøl, Skibet og rigtigt Menneskeol samt Bjerge af Kød. Mad til 70 alld sultne Mæver mere end to Maaneders, indtil Beholdningen kunde suppleres. Endvidere skulde Flyvemaskinen til Dr. Knud Rasmussens Ekspedition surres agter.

De første Dage gik roligt, og vi faldt efterhaanden til Rette i de nye Forhold, hvor Pladsen ikke overalt var lige stor.

Paa Banjerne.

Livligst gik det til paa Banjerne. Her udfoldede de forskellige Elementer sig frit og ugenert. Til Tider ret gemtyligt med voldsomt tumlen i Slagsmaal, som det kan gaa, naar en Flok store Drengene »rifter« lidt med Finerne. Det kunde blive til baa-er Buler og Skrammer. Men spillede til nogen større Rolle, om en Bluse flængedes eller en Skjorte blev flanset? Trods de mange Mennesker om Bord var der altid rigeligt at bestille til alle. Om Formiddagen 2½ Times Rengøring overalt. Saa flød det med Vand og Sand, og Mursen blev med mere eller mindre Flid anvendt paa Dæksplankerne, til de var hvidskurede. Iøvrigt beskæftigedes Mandskabet med forskelligt Skibearbejde, Gymnastik, Sæbeløving, Skydning eller Instruktør i Færdigt-hjælp.

»Hvidbjørnen« og Trawlerne.

En af »Hvidbjørnen« formæstede Egenskaber er dens bedærende Ryne til at rulle. Selvbevidst ruller den over kartegnele Søer og fremviser uendeligt sine lidt bukkede Linier og høje Rigning for alle Eiskere af Søens »Huner«.

Dog var der besynderligt nok visse Skibe, som ikke syntes at kunne lide denne stotte Dame. Naar de langt borte fra Fik Ole paa hende, satte de øjeblikkelig Kursen mod sikkert Territorium, medens de som for at demonstrere dens Foragt efterlod sig tykke, sorte Røgstreber paa Himlen. »Bjørnen« var heller ikke altid lige bidd at komme i Nærheden af. Man ønskede nemlig at høre den brumme.

Takket være dens høje Overbygning, som kunde ses mange Mil bort, var Trawlerne altid klar over, naar den var i Færellet, og naaede rettidigt uden for Tremilegrænsen. Den høje Overbygning er ogsaa paa andre Omraader praktisk. Det er takket være den, at »Hvidbjørnen« ruller saa voldsomt, og derfor er hver Marinesoldat, som har været med den, et Unikum til at staa fast paa Benene. Det lærer man om Bord, naar man skal staa i et Geløb »paa Løvi« med en af Skibet til Dagens talrige Monstringer.

Denne Rullen oplevede vi, saa snart vi kom ud i Nærheden af de første søsøgeformenselser medte sig. Selv de befælte Søfolk var ikke vant til saa meget Rulteri, men Søsyge blev det alligevel ikke til meget af denne Gang, thi det varede ikke længe, før Vejret blev omtrent blikalt.

Det første vi saa af det Fremmede var den Store Dimon. Vassigt dukkede den frem i en tidlig Morgenstund. Vi kunde egentlig kun sanse en kolossal Kampesten, som ganske umotiveret syntes at være lagt ud i Havets Eensomhed, af en af Fortidens eller Fantasiens nordiske Jætter i et eksplosivt, pudsig Indfald.

Paa Kontrasterne Vidunder.

Island, Sagens kontrasterige, herlige Vidunder, loftede sig med sneklædte Jokler og barske Fjeldtinder frem i en smuk, Sol af et stille Hav. Der i disse enestående milde Dages Overbærighed kunde maale sig i Blidhed med de hvide, varme Strander og de grønne danske Bageskov. Vi aflegte en Visit ved Vestmanerne, hvor alle seks Partier under en saakaldt Bjergningsrulle sattes i Valet, indtil de var alle. To store Redningsbåde, to mindre og to Motorbåde, der satte Kursen mod en stor Hule inde i et af Omens stejle Fjeldfjæle. Alle Fartøjerne kunde være i den rummelige Hule, hvis skønne, magiske Stær er af en betagende Virkning.

Ikke for længe kendes Island som et Eventyr i Kontraster. Ikke alene er der Bjergene med den evige Sne paa Toppen og de varme Kilder i Grunden, de store, stille Søer og de mægtige, bruseende Fosse, eller udstrakte, flade Stæder, der ender umiddelbart til utilgængeligt forvænsede Klippepartier, samt Bjergenes ydre massive Ro mod Naturens voldsomme Branding, der ender i en minner paa denne afsides Plet paa Jorden; men ogsaa Menneskeværket staa paa mange Punkter i Kontrasterne. Tegn, Grimme, Belgik-huse i en smuk Natur, talrige, dotte Biler, skønt Vejene er faa og for Størstedelen elendige. Mennesker, der lider mere af Søsyge end andre Nationer, skønt ingen Nation som denne er afhængig af Søvejen, der er den vigtigste og for det meste eneste Vej fra By til By. Og saa kunde man ikke den gang faa Vin og Øl eller andre spirituelle Drikke paa Restaurant, skønt man ingen Steder kunde blive saa fuld som i Island.

Ja, Islanderne er et Folk, noget helt sig selv. Saa teknisk moderne paa mange Felter i Mødestilling til andre, at de ganske ubenyttet har sprunget flere Generationer Teknik og Udvikling over.

Islandernes Nationalitetsfølelse har mange danske Marinesoldater mærket paa slaaende Maade. Der berettes om drabelige Slagsmaal mellem Marinebesætning og de indfødte. Stridens mere direkte Aarsag

var dog som Regel, her som andre Steder, hvor Søfolk gør Landgang, Kvinderne. De unge, islandske Kvinder har den norske Jentes Kærlighed og Holdning, den svenske Flokkes Stillehed og den danske Eges Humør og Færdighed i Pudren og Sminkning samt et kosmopolitisk Snit i Klædedragten. Om Sommeren arbejder de unge Piger ved Tørringen af Klippiske paa Stenmarker, som ikke duffer behageligt, i eller ved alle Landets Byer. De nydner overalt i Overale. Hvert Børn tager sig til at af unge Piger fra Reykjavik til Nordlandets Byer, der om Sommeren næsten har det dobbelte Indbyggertal, for at hjælpe til med Slibning og Klippisketørringen. De indretter sig saa med alt deres Haben gut, Sengetøj, Kommoder osv. i almindelig Forvirring i Lasten paa nordgaende Dampere for at tage d. indtil 4 Dages Rejse op til Nordlandet.

Efter at have faaet Post om Bord i »Hvidbjørnen« stormede vi i et stormfuldt Nal. Stormen varede, til vi fire Dage senere havde rundet Kap Farvel. I Mellemtiden havde saa godt som alle om Bord haft svære eller kolletere Anfald af Søsyge. Rekordten var dog kun 15 Øfringer paa een Dag. Skibet rullede, saa Madbækkerne trods Slingregøj havde vanskeligt ved at staa paa Bordene. Marine-soldater, Randsler, Skafregrejer og Ollasker flød i vid Forvirring paa Banjerne, og det var ikke altid nemt

at faa surret sin Kæje op om Attnen, naar Bunden pludselig forsvandt under een, og man faldt sig som en vildfarende Planet i en Stjernetage. Ør og mør kunde man langt om længe kravle til Kajs Kæjen var nogenlunde et Fristed, idet den svingede i Takt med Skibets Bevægelser. Søsygen var dog for det meste overvundet, da vi rundede Kap Farvel og Kjölerne raslede fra den ene Side af Syghekkafet til den anden, inden Vagtmandskabet efter meget Besvær fik det hele surret, og Køkken og vi andre kunde faa Nattero. — Ved Kap Farvel observerede vi det første Ishøj.

Ved Ivgut Kryollfjord laa vi nogle Dage med nogen Fæst og Halv. Det var ikke rigtig Grønland. — Hejdisvis. — Her blev Flyvemaskinen sat i Valet og fløj til Angmagalik. 24 Dage efter Afsejlingen fra Kjöbenhavn naaede vi endelig den første grønlandske Koloni. Det var Godthaab, hvor Hans Egede for godt 200 Aar siden var gaaet i Land og dermed gjorde Begyndelsen til Grønlands Kolonisering.

(Fortsættes).

HIN ALMENNA ÁRSROYNDIN

í Tórshavnar kommunu skúla verður dagarnar 20.—24. mars, hvønn dag kl. 8 f. p.

Tey foreldur ella verjar, sum ikki lata skúlskyldig børn síni ganga í nakran skúla, har sum fyriskipað roynd verður hildin, hava ta skyldu at lata tey koma at verða hoyrd við ársroyndina í kommunu skúlanum.

Til at vera til staðar við royndina verða boðin foreldrini at børnunum ella verjarin, og líkaleiðis, øll tey, ið hava áhuga á skúlanum.

Í 1., 2. og 3. klassa verða nýggj børn upptikin fríggjadagin 16. mars kl. 12. Tey mega hava koppaseðið við.

Børn, ið vilja verða tikin upp í hægri klassar, mega verða roynd saman við hinum børnunum í skúlanum.

Tórshavn, 12. mars 1934.

N. v.
J. DAHL

HAVNAR KOL- & CEMENTHANDIL

KUL
COKES
BRÆNDE

TLF. 208.

VARELOTTERIET

Vi tillader os herved at henvende Opmærksomheden paa, at den nye Serie begynder med April Maaned og varer i de følgende 6 Maaneder. Prisen er Kr. 1.30 for 1/4 Seddel til 1. Trækning, 2. Trækning Kr. 2.30, 3. Trækning 3.30 osv.

De, der ønsker at deltage i denne Serie, maa bestille Lodder og sende Pengene for 1. Trækning og bede om Opkrævning for de andre Trækninger gennem Posten, saaledes at de er Kollektrice Fru NINA V. E. PEDERSEN, St. Kongensgade 196, København K. i Haende inden 28. Marts.

Iøvrigt faas alle Oplysninger ved Henvendelse til

»SMÆRAN«
Tlf. 47, Thorshavn.

66 Skridt fra Statsvejen

nedad Bogota og De er ved ANDRÉ ANDRESENS Reparatoværksted, hvor De faar alt almindeligt Klejnsmedarbejde, Dreje- og Borearbejder, samt Autogensvejsning udført.

Udgavarar: Javnaðarmannafélag.
Blaðstjórnir við ábyrgð: H. M. Jacobsen.
Prentasmíðja B. Z. Jensens, Tórshavn.